

Datum 4 nov 2022

Ons kenmerk LOOV20221104

Uw kenmerk SAC-HGZO

Onderwerp arbeidsmigratie om tekorten
In de zorg te verminderen

E-mail c.h.m.latour@hva.nl

Doorkiesnummer 0621157930

Beste Pascal,

Naar aanleiding van de vraag van het SAC-HGZO wat het standpunt van het LOOV is t.a.v. arbeidsmigranten uit bijv. Indonesië werven om zo de tekorten in de zorg te verminderen het volgende:

Het LOOV is in principe niet tegen arbeidsmigratie, mits -in geval van actief werven- dit uit landen is waar geen tekorten zijn aan verpleegkundigen. Voor zover wij weten is dit bijvoorbeeld in Indonesië het geval. Arbeidsmigratie aanmoedigen vanuit landen waar wel tekorten zijn vinden wij moreel verwerpelijk.

Overigens zien wij, in algemene zin wel de nodige belemmeringen bij arbeidsmigratie: de betreffende verpleegkundigen moeten ook wonen, onduidelijkheid in hoeverre het mogelijk is dat gezin/ familie mee kan komen, en eventuele kinderen die meekomen moeten ook naar de kinderopvang kunnen, wat op dit moment moeilijk ligt vanwege tekort aan woningen, crècheleiders etc.

Het LOOV draagt graag bij aan het toelaten van HBO-opgeleide verpleegkundigen uit anderen landen indien de vraag zich voordoet, en wil deze arbeidsmigranten helpen om het diploma op HBO-niveau gewaardeerd te krijgen. Het LOOV is geen voorstander van het hierheen halen van arbeidsmigranten waar een uitgebreid scholingstraject in Nederland aan vast zit, zoals nu gebeurt bij bijvoorbeeld Woonzorg Flevoland. Hier kunnen 22 Indonesische verpleegkundigen met een studiebeurs in Nederland een internationaal erkend diploma behalen. Het idee is dat ze aansluitend weer teruggaan naar het land van herkomst. Het LOOV ziet niet welk structureel probleem hiermee wordt opgelost. Bovendien vragen deze verpleegkundigen veel begeleidingstijd waar sowieso een gebrek aan is. Onduidelijk is wat de randvoorwaarden zijn. De studenten hebben voor 16 uur een arbeidsovereenkomst en studeren daarnaast. Wij vragen ons af in hoeverre deze studenten gelegenheid krijgen om 'breed' opgeleid te worden en of er ook sprake is van mogelijkheden tot interprofessioneel opleiden en er is enige twijfel of deze kandidaten ook worden opgeleid volgens de eindtermen zoals in het opleidingsprofiel vastgesteld. Wij zien ook dat er trajecten worden gestart met commerciële hogescholen. Zij gaan, zonder overleg met hogescholen in de regio, met een zorginstelling aan de slag waarbij reguliere stageplaatsen worden verdrongen. Daarbij zien wij ook een praktisch probleem om een zorgvuldig voortraject goed te

begeleiden: kandidaten kunnen pas komen indien ze ingeschreven staan bij een hogeschool, terwijl je graag al in de fase daarvoor begeleiding wil opstarten.

Tot slot denken wij dat in Nederland de mogelijkheden om meer mensen te laten instromen niet volledig benut worden:

Het LOOV ziet kansen om trajecten voor statushouders beter te faciliteren. Verschillende HBO-V's hebben hier al ervaring mee, en de eerste resultaten zijn goed. De kosten zijn echter hoog, en per traject moet de financiering worden geregeld. Wanneer de financiering beter en makkelijker geregeld kan worden verwachten wij dat de instroom vele malen hoger kan zijn.

Ook ziet het LOOV er veel in om zijinstroom beter te faciliteren. Nu stoppen studenten die een duaal traject volgen vanwege te lage honorering (maken vaak al een inkomsterval vanwege tweede carrière en nu met de inflatie/ energiecrisis een tweede inkomensval). Zoals wij eerder aangaven, het zou helpen wanneer mensen die al een zorgopleiding hebben genoten geen instellingscollegegeld hoeven te betalen. En sowieso het collegegeld verminderen zoals bij de PABO's is gebeurd zien wij ook als een goede mogelijkheid om de instroom te verhogen.

Last but not least: het valt ons op dat er een focus ligt op de 'voordeur', de instroom. Wij denken dat de focus veel meer, of ten minste net zoveel op de 'achterdeur' moet komen te liggen. Studenten kiezen in eerste instantie voor een beroep, en aansluitend kiezen ze daar een opleiding bij, niet andersom. Het imago van het verpleegkundig beroep is niet heel erg goed op dit moment en dat is iets wat het werkveld zelf zal moeten verbeteren. Instellingen slagen er niet in om verpleegkundigen te behouden, en dan wordt het toch een beetje dweilen met de kraan open.

Resumerend:

-indien geworven wordt vanuit landen waar geen tekorten zijn, dan het toewerken naar het opleiden tot internationaal erkend diploma, zoveel mogelijk in het land van herkomst zodat dit niet drukt op de stagecapaciteit en begeleidingscapaciteit in Nederland. Het LOOV werkt hier graag aan mee om er zorg voor te dragen dat niveau in lijn is de ontwikkelingen in Nederland en het (vernieuwde) opleidingsprofiel.

-Alvorens trajecten als arbeidsmigratie op te starten (waarbij in het verleden de behaalde resultaten matig te noemen zijn) eerst en beter gebruik maken van de (zij)instroom mogelijkheden van statushouders, carrièreswitchers en tweedezorgopleiding kandidaten en 'geld inzetten' op behoud van onze in Nederland afgestudeerde HBO-V'ers.

Vriendelijke groet, namens de leden LOOV
Corine Latour